Naša naloga:
Napreduj in napredek naroda!
Naš namen:
Edinosti in slogi do cilja!

NARODNI VESTNIK
NATIONAL HERALD.

Izhaja trikrat na teden
The only Slovenian Daily Weekly in the United States of America.

GLASILO SLOVENSKEGA KAT. PODP. DRUŠTVA SV. BARBARE, FOREST CITY, PA. — OFFICIAL ORGAN OF THE SLOVENIAN CATHOLIC BEN'T SOCIETY ST. BARBARA, FOREST CITY, PA.

Štev. 114. — Štev. 114. DULUTH, MINN., WEDNESDAY, DECEMBER 16, 1914. — SREDA, 16. DECEMBRA 1914. Volume IV.—Letnik IV.

Wakefield, Mich. - 1
M. Pogorelc Box 306
ALLIED PRINTING TRADES UNION LABEL COUNCIL DULUTH, MINN.

Nemško brodovje obstreljevalo neutrjena angleška mesta.
Na zapadnem bojišču so začeli zavezniki zopet z ofenzivo.

NA ZAPADNEM BOJIŠČU SO SE ZOPET ZAČELI HUDI BOJI NA VSEJ ČRTI. — ZAVEZNIKI NAZNANJAJO VELIKE USPEHE. — Z VZHODNEGA BOJIŠČA NI POSEBNIH POROČIL, VENDAR SE BITKE NA VSEH TOČKAH DOLGE BOJNE ČRTE NADALJUJEJO. — AVSTRIJCI ZAGOTAVLJAJO, DA POTISKAJO RUSE V ZAPADNI GALICIJI NAZAJ. — IZ RIMA SE POROČA, DA STA SE NA JADRANSKEM MORJU POGREZNILI DVE AVSTRIJSKI TORPEDOVKI. — POLJAKI ZAHTEVAJO MIR MED AVSTRIJO IN RUSIJO.

Nemci bombardirajo angleška mesta.

Scarborough, Anglija, 16. dec., preko Londona, 12:13 n. — Štiri temške križarke so začele danes zjutraj bombardirati mesto Scarborough. Obstreljevanje se je začelo malo pred osmo uro. Streli so poškodovali več poslopij.

London, Anglija, 16. dec. — Oficijelni časnikarski urad naznanil o nemškem napadu na Anglijo s Severnega morja sledeče:

"Poveljnik fortov v West Hartlepool je naznanil, da so dve nemške bojne ladje obstreljevati utrdbe med osmo in deveto uro zjutraj. Sovražnika se je posrečilo pregnati. Neka druga nemška bojna ladja je tudi obstreljevala mesti Scarborough in Whitby."

V Londonu krožijo vesti, da ste bili dve nemški bojni ladji potopljeni. Mesti, na katera so Nemci otvorili ogenj, nista utrjeni.

Ofenzivno gibanje zaveznikov.

London, Anglija, 15. dec. — Na vsej bojni črti na zapadnem bojišču so začele angleške in francoske čete z ofenzivo. — Posebno v Flandriji, Argonnih, Woevre okraju in v Galiciji je ofenzivno gibanje zelo močno. Medtem, ko zatrjujo Francozi, da imajo na vseh točkah, razun pri Steinbach v Alzaciji, zaznamovati lepe uspehe, pravi nemško oficijelno poročilo, da so bili na mnogih krajih napadi zaveznikov odbiti.

V splošnem pa ne more biti dvoma, da ne bi bili zavezniki sedaj veliko na boljšem. Njihove čete so v premoči, in tudi artiljerija je močnejša, kakor nasprotnikova.

Razvideti je iz dejstva, ker se nahaja Hollebroke v Flandriji v rokah zaveznikov, ter da se je danes nadaljevala huda artiljerijska bitka, da so v zadnjih dveh dneh čete zaveznikov znatno napredovale. Še pred dvema dnevi so jih napadali Nemci dve milji zapadno od St. Eloy, na eni cest Ypres-Armentieres.

Levo krilo ustavljeno.

Vojna sila, ki je bila ustavljena pri Steinbach, tvori levo krilo zaveznikov, ki si je delalo pot proti Muehlhausen, in ki je pognalo iz večjega dela Alzacije Nemce.

Kakor je razvideti iz gibanja Nemcev, pričakujejo le-ti novega napada zavezne armade. Pripravljajo se za ofenzivo, ter zbirajo svoje čete pri Courtrai, odkoder jih morejo lahko poslati v Flandrijo, ali pa na jug preko francoske meje.

Z bojišča na vzhodu.

Edina novica s vzhodnega bojišča je izjava nemškega generalnega štaba danes zvečer, da je preko Mlave proti Varšavi prodirajoča armada danes "zavzela nazaj vse svoje pozicije." To je v popolnem nasprotju z ruskim oficijelnim poročilom, ki zatrjuje, da so tam izvojevali lepo zmago.

Avstrijci potiskajo Ruse nazaj.

Avstrijci prodirajo z uspehom čez Karpate, ter potiskajo po dunajskih poročilih Ruse nazaj v smeri proti reki San. Avstrijska armada je dobila ojačenje od Nemcev, ter se z vso silo vrgla na sovražnika, da ga prežene iz Krakovega ter reši oblegovani Przemysl. Dosedaj imajo pri izvrševanju svojega načrta srečo.

Položaj na južnem bojišču.

Manj sreče so pa imele avstrijske čete na južnem bojišču. Oficijelno poročilo pravi, da so se Avstrijci ravno začeli po "strategičnih ozirov" umikati, ko so se vrgli Srbi nanje ter jih pognali na zapadu in severu iz srbskega ozemlja. Samo še najhujšem delu Srbije so avstrijske čete. Šabac in Loznica sta še v avstrijskih rokah.

Tudi Črnogorci še niso vsi padli.

Majhna črnogorska armada je zopet pokazala svoje junaštvo ter neustrašenost. Kakor poročajo iz Cetinja, se je Črnogorcem posrečilo odrezati del avstrijskega desnega krila, ter ga pognati nazaj v Bosno. Avstrija trdi, da se je morala umakniti iz Srbije radi pomanjkanja streljiva.

Dve avstrijski torpedovki potopljeni.

Rim, Italija, 14. dec. — V Jadranskem morju sta se potopili z vso posadko dve torpedovki, ki sta bili na poti iz Pulja v Liso. Zadeli sta ob podvodne mine in zleteli v zrak. To poročilo prihaja iz Trsta, kjer so dobili bankirji privatne brzojavke o tej izgubi.

Batum v plamenih.

Carigrad, Turčija, 14. dec. — Uradno se naznanja, da je turška bojna ladja "Jawas-Selim", prej nemška križarka "Goeben", bombardirala pristanišče Batum, ki je sedaj v razvalinah in gori. Baterije z ruskih fortov so odgovarjale na ogenj sovražnika, toda brez uspeha. Batum je pristanišče ob Črnem morju.

Poljaki zahtevajo mir med Avstrijo in Rusijo.

Lvov, Galicija, 15. dec. — Jako vplivni član Poljskega kluba v avstrijskem državnem zboru, Merunovitz, je v nekem v Lvovu izhajajočem poljskem listu objavil oklic, v katerem pozivlja v uradnih službah na Dunaju se nahajajoče Poljake, da porabijo svoj vpliv na to, da sklene Avstrija brez ozira na Nemčijo mir z Rusijo. Merunovicz izjavlja, da je sveta dolžnost poljske aristokracije skrbeti v interesu bodočnosti Avstro-Ogrske in Poljske za časten mir Avstrije, za katero je ravno sedaj čas zelo ugoden.

SRBI BAJE PRETIRAVAJO ZMAGO NAD AVSTRIJCI.

Dunaj, Avstrija, 15. dec. — Dunajsko poročilo z ozirom na Srbijo se glasi:

"Vsled prihoda močne sovražne sile od juga je bilo treba naše vrste drugače postaviti, in umakniti naše desno krilo. To se smatra za odločilen srbski uspeh. Srbska poročila o naših izgubah so zelo pretirana." (Kot vestni časnikarji beležimo tudi to vest, samo zdi se nam, da so Avstrijci zopet imeli prav občutne izgube, ter da so pri tem najbolj trpele hrvatske in slovenske čete, katere pošilja v bojih proti Srbom Avstrija kot prve v ogenj. Tako se je zgodilo tudi v prvih bojih proti Rusom, ko je bil slovenski 17. polk skoraj popolnoma uničen, v Ljubljani so pa morali tamošnji slovenski listi pisati, da "ni tako hudo, kot ljudje govorijo." Op. uredn.)

OFICIJELNO POROČILO RUSKEGA GL. STANA.

Petrograd, Rusija, preko Londona, 15. dec. — Sledeče oficijelno poročilo je prišlo z glavnega stana na fronti:

"V Mlava okraju napredujemo s svojim prodiranjem, in imajo zaznamovati naše čete precejšnje uspehe.

"Na levem bregu Vistule je osredotočena velika vojna sila sovražnika. Blizu Ilowe je sovražnik dobil ojačenje.

"Od jutra dne 14. dec. so se vršili hudi boji med Lowiczo, Vistulo in levem bregu Bzure. Obe strani sta bili izmenjevaje v defenzivi in ofenzivi. Naše čete so za nekaj napredovale.

"Boji v drugih krajih ob celi fronti niso bili tako hudi. Opaziti je, da je sovražnik zelo oslabljen na črti med Čenstohovom in Krakovem. Nemci pošiljajo cele vlake svojih vojakov proti karpatskim pasovom. Na zapadnem Gališkem se bitka vedno bolj razvija."

FRANCOSKO POROČILO.

Pariz, Francija, 15. dec. — Francoski vojni urad je izdal danes zvečer sledeči oficijelni komunike:

"V Belgiji so francoske in belgijske črte udrle iz Nieuporta, ter zasedle črto od zapadnih predmestij Lombaertzyde do grajščine pri Saint Georges.

"Južno od Ypres smo napravili izpad v smeri Klein Zillebeke in pridobili 500 metrov ozemlja.

"V Alzaciji še vedno držimo višino, ki obvladuje Steinbach. Z drugih točk na fronti ni poročati nič posebnega."

Oficijelni komunike, izdan danes popoldne, naznanja, da so Francozi pridobili precej ozemlja ob Ypres kanalu, ter da imajo zaznamovati večje ali manjše uspehe ob vsej bojni črti.

NEMŠKO POROČILO.

Berolin, Nemčija, 15. dec. — Nemški oficijelni časnikarski urad je izdal sledeče poročilo:

"Oficijelno poročajo z Dunaja, da avstrijska armada še vedno podi v zapadni Galiciji Ruse, ki se morajo umikati vedno bolj nazaj. Včeraj so vjeli Avstrijci več kot 2000 Rusov

"V Poljski se morajo Rusi neprestano umikati pred združenimi nemškimi in avstrijskimi četami, ki so začele z ofenzivo. Pričakovati je prihodnji teden velike bitke pri reki San. V Vzhodni Pruski ni nič novega."

"Včeraj so Francozi na več krajih napadli naše čete. Napad na naše postojanke jugovzhodno od Ypres se je izjalovil z velikimi izgubami za sovražnika. Napad v pokrajini severovzhodno od Suippes je bil odbit kakor tudi napad severno od Verduna.

"V okolici Ailly in Apremont, južno od St. Mihiel, so Francozi štirikrat naskočili naše postojanke, a niso nič opravili. Ponovljen izpad v smeri Flirey, severovzhodno od Toul, se je istotako ponesrečil.

"V Vogesih se bitka se vedno nadaljuje. Ujeli smo 300 sovražnikov, ter zavzeli nazaj vas Steinbach, zapadno od Sennheima.

DUNAJSKO POROČILO.

Dunaj, Avstrija, 15. dec., preko Londona. — Sledeči oficijelni komunike je bil izdan danes tukaj:

"Naša ofenziva v zapadni Galiciji je zelo uspešna. Prisilili smo sovražnika, da se je povsod umaknil nazaj, ter da je moral premeniti svojo fronto v južni Poljski. Naše čete so napredovale včeraj od juga, ter zavzele Jaslon in Rajbrot. Pri tem prodiranju ter v zadnji bitki smo ujeli 31,000 Rusov.

"Današnje novice, kolikor jih je prišlo dosedaj, so, da smo pognali sovražnika nazaj na fronti od Niew plowic, Wolbrom Radomsko do Piotrkow."

ODMEVI RUDARSKEGA ŠTRAJKA V COLORADO.

Kazensko postopanje proti sedmim unijskim delavcem radi usmrtitve nekega skeba.

Cannon City, Colo., 15. dec. — Pri razpravi, ki se vrši proti sedmim unijskim delavcev radi usmrtitve neunijskega delavca William King-a meseca aprila v Chandler rudniku, je bil zaslišan danes Albert Seip, bivši podpredsednik lokalne unije organizacije United Mine Workers of America. Delavcem se očita, da so se oborožili v namenu ubijati. Zaslišani Seip je izpovedal, da je bilo na nekem zborovanju unije sklenjeno, poslati okoli cirkularje, v katerih se pozivljajo državljani, da ustanovijo kompanijo "za varnost ljudstva v Colorado, ki je izpostavljeno nasilstvom oboroženih napadalcev, katere zaposluje družba, in ki mori in požiga." Prostovoljci so dobili orožje in streljivo od unije."

Iz tega hočejo sedaj izvajati nasprotniki delavcev, da so se oborožili delavci za to, da bi morili. Kdor pa pravilno razume sklep unije, mora uvideti, da so se oborožili delavci v svojo lastno varstvo, v obrambo svojih žen in otrok.

William King je bil ubit pri naskoku štrajkujočih rudarjev na Chandler rudnik 26. aprila t. l. — Boj, v katerem je bilo tudi več ranjencev, se je končal z delavsko zmago. Napravljena materijalna škoda je bila neznatna.

NEVARNA BOLEZEN NEMŠKEGA CESARJA.

Pariz, Francija, 16. dec. — Iz Madrida brzojavljajo, da so tjekaj prišla verodostojna poročila, naznanjujoča, da je zdravstveno stanje nemškega cesarja zelo opasno. Napadla ga je z vso silo neka bolezen v grlu (najbrže rak, za katerim je umrl tudi njegov oče). Bolezen je izbruhnila na dan po že skoraj preboleli difteriji, katero si je nakopal cesar povodom obiska fronte na vzhodnem bojišču.

VELIK POŽAR V BRAINERD. MINN.

Brainerd, Minn., 16. dec. — Danes zjutraj je nastal v trgovskem delu mesta velik požar, ki je razdejal neko dvonadstropno hišo, ter poškodoval sosednjo. Napravljena škoda se ceni na $15,000. Škoda je pokrita s zavarovalnino.

EGIPTOVSKI KEDIV PRIŠEL NA DUNAJ.

London, Anglija, 16. dec. — Central News poročajo iz Carigrada preko Amsterdama, da se je podal egiptovski kediv Abbas Hilmi na Dunaj, kjer se bode posvetoval z merodajnimi krogi.

V VARŠAVI VLADA BOŽIČNO VESELJE.

Varšava, Rusko-Poljska, 15. dec. Tukaj je malo opaziti strahote vojne, in vse gre naprej po navadni poti. Trgovina je celo zelo živahna. Medtem, ko je slišati iz dalje tupatam grmenje topov, hodi po ulicah množica čisto brezskrbno ter kupuje božična darila. Izložbe v trgovinah so okrašene kakor druge čase. Prebivalstvo je popolnoma prepričano, da Nemci in Avstrijci nikdar ne zavzamejo Varšave.

TAJNO USMRČEVANJE ODLIČNIH MEKSIKANCEV.

NAŠA VLADA JE BILA OBVEŠČENA, DA SO TAJNE EKSEKUCIJE NA DNEVNEM REDU. — PO KATEREGA NALOGU SE IZVRŠUJEJO, NI ZNANO.

Washington, D. C., 15. dec. — Naša vlada je bila obveščena po svojih zastopnikih v glavnem mestu naše sosednje republike Meksike, da je bilo zadnje čase tam tajno usmrčenih od 100 do 150 Meksikancev, med temi več odličnejših meščanov. Kdo je naročil usmrtitve, in kdo je bil usmrčen, ni znano.

Drugače pa vladajo v glavnem mestu normalne razmere. Provizorični predsednik Gutierrez skrbi s Zapatovimi četami za red in mir. Za varnost življenja in imetja inozemcev je dobro preskrbljeno.

Washington, D. C., 15. dec. — V Naco, Ariz., kamor pošiljajo Meksikanci krogle čez mejo, odide še več našega vojaštva, in sicer je bilo naročeno trem polkom pehote ter trem baterijam artiljerije, da odrinejo tja. Vsega skupaj bode štela amerikanska vojna sila ob meji približno 5,000 mož.

Washington, D. C., 14. dec. — General Caranza je obvestil po konzulu Canada v Vera Cruz, Mex., amerikansko vlado, da bode smatral vsako akcijo amerikanskih čet v Naco, Ariz., za sovražen čin, neglede na to, če mu je vlada naklonjena ali ne. Carranza zatrjuje, da generala Hilla ne zadene nobena krivda ali odgovornost za strele čez mejo. Čestokrat je tega kriva prevelika radovednost Amerikancev.

Washington, D. C., 14. dec. — V Sonora, Mex., sta bila ubita Thomas Francois in nek drug neznan Amerikanec. Državni tajnik Bryan je odredil natančno preiskavo.

Naco, Ariz., 14. dec. — Še vedno padajo krogle na amerikansko stran. Včeraj sta bila zopet ranjena nek Amerikanec in nek Meksikanec. Poškodbe niso težke.

ČUVANJE NEVTRALNOSTI V PANAMSKEM PASU.

Predsednik Wilson je po posvetovanju s kabinetom sklenil poslati bojne ladje.

Washington, D. C., 15. dec. — Predsednik Wilson je po posvetovanju s svojim kabinetom odredil, da odidejo naše bojne ladje v kanalski pas, da preprečijo nadaljne mogoče kršenje nevtralnosti po bojnih ladjah vojskujočih se vlasti.

Koliko bojnih ladij, torpednih rušilcev, križark itd. bode vlada poslala, se bode določilo potem, ko naznani col. Goethals, vojaški guverner Panamskega pasa, koliko da jih potrebuje, ter kapitan Rodman, častnik mornarice istotam.

Oba tajnika vojske in mornarice, Garrison in Daniels, sta naznanila danes, da poročilo o zahtevi col. Goethalsa za dva torpedna rušilca ni bilo popolno. Garrison je izjavil, da je Goethals dvakrat zahteval bojne ladje, a ni naznanil, kakih in koliko. Zato čakajo sedaj podrobnejšega poročila.

PRITLIKAVKA UMRLA. LE 2 ČEVLJA VISOKA.

Granite City, Ill., 15. dec. — Tukaj je umrla v starosti 46 let le 24 palcev visoka Miss Florence Tate. Težka je bila 57 funtov.

VELIKO NAROČILO VOJNIH POTREBŠČIN.

Philadelphia, Pa., 14. dec. — Neka tukajšnja tvrdka je dobila naročilo za razne vojne potrebščine za $800,000.

CANADA SE NAHAJA V DENARNIH STISKAH.

Montreal, Canada, 15. dec. — Po cenitvi kanadskega ministra W. T. White si bode Canada za časa vojne morala izposoditi vsako leto $100,000,000. Podjetniki so bili pozvani, naj se kolikor mogoče potrudijo vse storiti, da se zviša produkcija.

ROPARSKI UMOR. ODVETNIK ŽRTEV.

Atlanta, Ga., 15. dec. — Odvetnika Charles B. Reynoldsa je danes nek neznan ropar ustrelil. Reynolds je ustrelil štirikrat na svojega napadalca, predno se je zgrudil mrtev na tla. Ropar je ušel.

IZROČIL LASTNEGA SINA OBLASTIM.

Lansing, Mich., 15. dec. — Šerif J. S. Eggers, iz Greenup, Ky., je odšel od tukaj s svojim 17 let starim sinom Ernestom, katerega iščejo oblasti v Kentucky radi umora. Šerif je izjavil, da je sicer jako težko izročiti svojega lastnega sina, da se pa mora v prvi vrsti ozirati na zakone.

PETROGRAD BREZ POTREBNE VODE.

London, Anglija, 15. dec. — Neka Reuterjeva brzojavka naznanja iz Petrograda, da je glavno mesto brez vode, ker so vodovodne cevi, po katerih prihaja voda iz Neve, popolnoma zamrznile. Tovarne so zaprte, kakor tudi čajnice in kopališča. Prebivalstvo se boji, da bi nastala pri mogočem požaru velikanska škoda. Od leta 1893 je sedaj prvič, da so vodovodne cevi zamrznile.

VELIK POTNIŠKI PARNIK V NEVARNOSTI.

New York, N. Y., 16. dec. — Veliki Cunardov parnik "Transylvania" je priplul danes semkaj s 356 potniki. Kakor naznanja kapitan, je prišel parnik dne 6. decembra zjutraj ob štirih v največjo nevarnost, da se potopi. Nahajal se je takrat na severni obali Irske. Hud ivhar je od nekod pripodil proti parniku dve podmorski mini. K sreči sta trčili mini samo petindvajset čevljev daleč od parnika skupaj in se razstrelili. Železni del ene mine je priletel na krov, ter pri tem raztrgal ograjo. Sila eksplozije je bila tako silna, da je vzdignilo veliki parnik na enem koncu več čevljev visoko iz vode.

NARODNI VESTNIK
(NATIONAL HERALD)

Owned and published by the
SLOVENIAN PRINTING & PUBLISHING COMPANY
a corporation.
Place of Business: Duluth, Minnesota, 405 W. Michigan Street.

NATIONAL HERALD
Issued every Monday, Wednesday and Friday; subscription yearly $2.00.

The best Advertising medium among Slovenians in the Northwest.
Rates on application

Entered as second-class matter May 11, 1911 at the post office Duluth, Minn., under the Act March 3, 1879.

NARODNI VESTNIK
izdaja
SLOVENSKA TISKOVNA DRUŽBA, DULUTH, MINN.
Izhaja vsak ponedeljek, sreda in petek.

Naročnina stane:

Za Ameriko za celo leto	$2.00
za pol leta	$1.00
Za Evropo in Canado za celo leto	$3.00

Dopisi brez podpisa in osebnosti se ne priobčajo.
Denarne pošiljatve in dopisi se naj pošiljajo na naslov:
"NARODNI VESTNIK," 405 W. Michigan Street Duluth, Minn.
Telephone, Melrose 1113.

KAJ PIŠE ČEH O RUSIH.

Češki dnevnik "Narod", katerega izdajajo benediktinci v Chicago, Ill., prinaša zanimiv članek v štev. z dne 10. decembra. Dasi se z njim docela ne strinjamo, ga pri našamo v doslovnem prevodu, ker ga piše ruski Čeh, ki mora razmere kolikor toliko dobro poznati. Je to g. Josef Doleček, farmar v Novem Hradcu, Sev. Dakota., kakor pravi sam, "byvaly rusky vojensky feldšar, (feldšar nekaka šarža, kakor so bili prej v avstrijski armadi "padarji".) On piše: Dasi sem naročnik Katolika, sem pisal listu le malo dopisov, posebno zadnji čas, ko sem začel dopisovati do "Vlastenca", zakaj "Vlastenec" pošiljam na Rusko svojim prijateljem-znancem in se z njimi v svojih dopisih pogovorim. Toda sedaj sem nekako prisiljen pisati zopet v "Katolik-a", (tednik, ki ga izdajajo benediktinci v Chicago. Op. ured.), a zakaj? Ko sem bral štev. 2248 in 2250, moral sem se v resnici čuditi kako branijo ger manstvo in ponižujejo Slovanstvo. Sem Čeh, a se samo ob sebi razume, da sem Slovan; rojen sem namreč na Ruskem v Tavricki guberniji nekako pred 48 leti. V ruskih šolah sem se šolal, učil se nisem tam rusko, pač pa tudi češčino;tam sem odslužil tudi vojake, in mislim, da poznam rusko 'knuto" (?) boljše kakor ljudje, ki niti ruske meje niso videli.

Zato mi odpustite, ako smatram za svojo dolžnost, ako se na te članke danes oglasim in branim Rusko.

Vi se razburjate, a jaz sem bil proti nemški nadvladi na Češkem že davno razburjen. Ali nismo čitali, kako so bili Čehi od Nemcev pritiskani, kako so jim bile prikrajšovane njihove pravice? Ali ni bilo v pražkih predmestjih, v tej češki Pragi, v češkem kraljestvu, vednih občinskih bojev med Čehi in Nemci? Rečete morebiti, kedo jih je pričel? Morebiti Čehi, Slovani? Dragi gospodje, najprvo moramo po mojem mnenju vsaka narodnost držati k svojim. Slovan k Slovanu, German k Germanu, Ako bi se našlo več takih Slovanov, ki bi ali ki si žele vspeh za Nemce, bode občna škoda Slovanstva. Kakor vidim z Vašega dopisa, je Vaša želja, da bi bil Rus premagan, in da bi Nemec zmagal, da bi bil premagan Rus, toraj jedro vsega Slovanstva, in da bi Nemci slavili svoj triumf. Mili prijatelji, potem bodo šele Slovani sploh in zlasti Čehi spoznali, kaj je nemška nadvlada. Ako so jih tlačili že dosedaj, bodo jih potem še bolj. Bog ne daj, da bi se to zgodilo, da bi Slovanstvo podleglo v tem boju za nadvlado. Najlepše se je izrazil o pruskem Viljemu g. Karel Rose, da mora vsak veren katolik priznati, da se Nemci bojujejo za pravico. Dalje, da mora vsak bralec, kateri je zasledoval politiko zadnjih 25 let, pripoznati miroljubnost nemškega cesarja, kateri za ves čas svojega vladanja ni samo skrbel za mir Nemčije, ampak celi Evropi. Dalje, ko so šli Rusi branit morilce, bil je zopet Viljem, kateri se je na vse mogoče načine trudil, da bi ohranil mir, a šele ko je videl, da je njegov trud zastonj, pokazal je svetu, da Hohencollerci ne lažejo—? Zvest Bogu, zvest svojemu zavezniku cesarju Frančišku Jožefu, držal je svojo besedo. Res to se lepo sliši, ali drugo vprašanje je, so-li bili Čehi oziroma Slovani sploh s tem zadovoljni. Jaz, kot Čeh in kot Slovan povem, da sarajevski umor ni bil zadosten vzrok za sedanjo veliko vojno. Podobnih reči se je svoj čas že dovolj zgodilo, a vojska radi njih ni nastala. Sarajevski umor je le podnetil davno pripravljeno gromado, davno pripravljen "kres" na meji, nekaj takovega se je že davno pričakovalo, da bo mogla Nemčija koga nahujskati, a na to se je Nemčija kljub vsej miroljubnosti Viljema dolgo in dolgo pripravljala. Rusija, to največje cesarstvo sveta, na katero se morejo opirati vsi Slovani, bila je Nemčiji že davno trn v očesu, a zato so se vedno pripravljali in premišljevali, kako bi ta trn od stranili. Sedaj so mislili, je najpripravnejši čas, zato so kar najbolj hujskali starega avstrijskega vladarja, računili so tudi na Italijo kot zaveznico, a ni jim niti v sanjah prišlo na misel, da pride do konflikta s Francijo in Anglijo —, no, karta se je obrnila. Italija se je začasno izognila vojni, noče se za enkrat mešati vmes, Francija in Anglija pa so ostale zveste svojemu zavezniku ruskemu caru. A Belgija? Belgija je bila prisiljena braniti svojo neutraliteto nasproti nemškim napadalcem. Belgija, ta uboga Belgija, zasluži simpatije celega sveta. Ako ni hotela izgubiti svoje samostojnosti, ako ni hotela biti do cela uničena, morala je prevzeti v tej vojni največjo ulogo, največje trpljenje. Toda vsaka reč do svojega časa, a Bog na veke. Dal Bog, da se njena materijelna škoda povrne, ali nikdo ji ne more poplačati trpljenja, zgube toliko človeških življenj itd. Belgija nikakor ni mogla dopustiti, da bi se kršila njena neutraliteta, a kaj se briga Prusak za pravico, ko velja pri njem le nasilje??

Sedaj hočem omeniti nekoliko o Rusiji, o kateri imajo mnogi izmed našega naroda zelo slabe, krive pojme.

Rusija, ta slovanska Rusija, naredila je za naš češki narod, za svoje pobratime dovolj. V letih 1860 do 1862 poslala je na Češko svoje agente, da bi pridobili ljudi za Rusko, kjer bi vsak dobil v last gotov kos zemlje. (To je bilo po krajih različno, nekje se je dobilo manj, nekje več.) Naši očtje prišli so na Rusko do tako imenovanega Krima. Ne spominjam se več, koliko sveta je vsakdo dobil, ker jaz sem se na Ruskem še le rodil, le to vem, da se nekterim ni dopadlo, zato so prosili rusko vlado, da bi jih preselila na lepše kraje. Rusija je njih prošnjo spolnila, in tako so se naši očetje, kateri so hoteli, preselili nekako 150 vrst (okoli 100 amer. milj) dalj. Tam jim je dala vlada za vsako možko glavo, naj si je bil otrok ali že odrasel v družini, 15 desetin sveta (nekako 40 akrov), sveta rodovitnega, ki se danes prodaja po 200 rubljev desetina. To še ni bilo vse, ruska vlada si je prizadevala na vse načine, da bi naš češki narod tam obdržala, za to mu je v začetku vsestransko pomagala.

V začetku dala je vsakemu naselniku dovolj za življenje, seme za setev, gotov znesek v denarju, kateri mi sedaj ni več znan, da bi naše ljudstvo imelo nekaj za začetek in se moglo ustanoviti. Res je, da se je vse to moralo vrniti,a čas na to je bil 15 let. To je bilo za naše Čehe več kot dovolj. Radi vojaščine dala jim je čas 20 let, tako da našim fantom skozi celih 20 let ni bilo treba k vojakom. Ali ni bilo to lepo od Rusije napram svojim sobratom?? Sedaj pa marsikateri, ki razmer ne pozna, obsoja Rusijo kot Slovanom neprijazno, barbarsko zemljo. Kako mnogi ljudje se motijo.....

Veste, mili čitatelji, kaj si jaz mislim v tej vojni? Naj bi si ta gospoda uredila stvar, kakor sta si jo David in Goliat; naj bi bil kratko malo dvoboj. Prenehalo bi to kruto, brutalno morjenje ljudstva, koliko manj bi bilo plaka in solza, koliko manj srce pretresujočih prizorov...

Premislimo le še to. Krščanska vera nas uči, da moramo **Gospodov dan posvečevati.** Ga li posvečujejo na bojiščih- Vsaj so tam sami kristjani. NE UBIJAJ.. Ne pomore-li tam tisoče in tisoče vsaki dan na bojišči?? (NE PREŠEŠTUJ.) Se-li ne pokaže 1000 in tisoče v vojski? NE KRADI ... Ali ne krade v ojski vsak, in sicer, kdor le več more??

Ne bom našteval dalje zapovedi in naukov naše vere, a vsak vidi, da v tej vojni prestopajo zapoved za zapovedjo. Čemu je to dobro?? Ali mora to biti, da jih bo padlo tisoče in tisoče, in da bo za njimi jokalo in zdihovalo tisoče in tisoče vdov in sirot zaradi svojevoljnosti kakega vladarja? V resnici, v 20 stoletja se mora to studiti vsa kemu inteligentnemu človeku.

O tem civiliziranem barbarstvu sedaj rečem le to, da si želim biti vsemogočen sodnik nad temi potentati, a marsikateremu bi se slabo godilo. Ne bodimo tako neumni, in ne veselimo se, ako jih v bojih pade od te ali druge strani več pomislimo le, da je to brezmiselno morjenje ljudi, da je to največja kazen božja za ljudstva, a prosimo Boga, da bi čim preje to kazen od ljudstva odvrnil, ker je v resnici največja kazen za celi svet.

Najbolj se mora nam smiliti ljudstvo, kjer se ta vojna odigrava, zato jim moramo dejansko pomagati. Mislil bi jaz, da moramo Slovani simpatizovati s temi narodi, a nikdar z onimi, ki so bili vedno neprijatelji Slovanstva.

Ne glejmo na to, da je v to vojsko zapletena s Slovani Anglija in katolicizmu sovražna Francija. Vsaj se i ob strani Avstrije in Nemčije bojije sovražnik krščanstva Turek. Komu tedaj želeti zmago? Resnica je, da se v avstrijski armadi bojujejo naši bratje, Čehi Poljaki, Slovenci, Hrvati, Slovaki, da mori tako rekoč brat brata za stvar, katera je za Slovanstvo brez pomena. Slovanstvo bi se moralo v tej vojski probuditi, pokazati svetu, da **smo** Slovani, da hočemo Slovani **ostati,** prenehati morali med Slovani vsi različki, ki so dosedaj ničili Slovanstvo, katero bi dandanes lahko gospodarilo že nad celim svetom. Prepustimo vse času, Bog bo dal, da se bodo tudi Slovani enkrat med seboj sporazumeli, da z njih mladike zraste drevo, ki bo obsenčevalo ves svet....."

Toliko ta Čeh s svojim dopisom, ki ima mnogo britkih resnic, in ga priporočamo posebno našim avstrijskim patrijotom, da ga pazno prečitajo.

Gospodarstvo in gospodinjstvo.

DELO NA FARMI PO ZIMI.

Z mesecem decembrom smo stopili v prvi koledarični zimski mesec. Popolen zimski mir vlada sedaj zunaj na poljih, vsaj pri nas v severnejših krajih. Vegetacija počiva, in tudi naša domača živina se lahko odpočije.

Zunaj na polju sedaj za farmerja ni skoraj nič dela. Dokler zemlja ni zmrznjena, se še lahko nadaljuje z oranjem, kopanjem in sličnim delom. Potem je treba pridno voziti gnoj na polje in kompost na pašnike. Za trositev gnoja se je najbolje poslužiti posebnega modernega trosilca; kdor pa nima take priprave "manure spreaderja", naj gnoj enakomerno in ne preveč na debelo raztrosi. Kdor še ni pospravil koruznice in koruznih stebel s polja, naj to kmalu stori, ter jo zvozi kolikor mogoče blizu skednja na kup, katerega je treba zavarovati in pokriti. Najboljše pa je, jo takoj sesekljati.

Kjer se to še ni zgodilo, je treba zavarovati vodovodne naprave pro ti mrazu; negloboko ležeče odtočne cevi je pokriti z gnojem. Kadar pritisne prav hud mraz, je treba kleti in hleve zavarovati s slamo. Iz cevi, sodov itd. je v takih dneh odstraniti vso vodo. Ako sneži, pazite, da vam ne nese snega skozi odprtine v skednje in shrambe. Že nanešeni sneg je treba takoj odstraniti. Kadar je dovolj časa na razpolago, je najti vedno kaj dela pri snaženju in popravljanju gospodarskega orodja.

V hlevih se je večinoma že začelo zimsko krmljenje. Po pametnem prevdarku je treba določiti gotove čase za krmljenje in napajo živine, ter se potem držati ur. V hlevu se nahajajočo živino je treba pridno snažiti. Hlev mora biti vedno čist, dobro zračen. Dober zrak v hlevu je eden predpogojev za zdravje živine. Seveda se pa mora zračiti tako, da ne vleče. Kjer hlev ni dovolj prostoren, je mlado živino izpuščati na prosto, kakor hitro dovoli vreme. Tudi mlečne krave je pri mirnem, brezveternem vremenu spustiti opoldne vsaj za eno uro na sveži zrak. Napačno pa bi bilo, poganjati živino druge čase ob vsakem vremenu iz gorkega hleva, kar se na amerikanskih farmah le premnogokrat opaža. Potem je tudi skrbeti za vedno čista kopita in parklje. Tudi svinjaki morajo biti čisti, zračni in topli.

Pri konjih je treba paziti, da so podkve vedno v dobrem stanju, je kadar pota zledenijo, je treba dati podkve poostriti. Ob mrazu je napajati konje samo s postano vodo. Vso konjsko opravo je shranjevati na ne preveč mrzlem kraju, tudi v hlevu lahko. Kadar je prav hud mraz, se ne sme živine takoj gnati iz toplega hleva na prosto, ampak jo prej za nekaj trenutkov postaviti pred odprta vrata, kjer je še vedno nekoliko toplejše, in prehod ni tako nagel. Če ne morete rabiti konja vsak dan za kratko časa za lažja dela, ga je treba vsaj vsak drugi dan gnati na prosto, da se izprehodi.

Čas zimskega odpočitka naj bi tudi vsak slovenski farmer izrabil za to, da izpopolni svoje znanje. Vsak bi moral biti naročen vsaj na en gospodarski list, angleški ali nemški, ako dobro razume te jezike. Slovenskega izrecno gospodarskega lista, ki bi pisal samo o gospodarstvu, nimamo več. Naročnikom "Narodnega Vestnika" se pa nudi lepa prilika, da režejo iz lista razne gospodarske razprave, katere redno priobčamo v vsaki številki v sredo. Prav radi damo tudi na razpolago prostor za gospodarske razprave iz krogov naših čitateljev, ki se lahko tem potom razgovorijo s svojimi tovariši v drugih krajih in naznanijo svoje uspehe ter izkušnje. Vsak farmer se naj bi udeležil važnejših gospodarskih razprav, ter prispeval k njimi s kratkimi opisi. Take razprave in mnenja v praktičnem življenju se nahajajočega farmerja so posebne podučne in velike vrednosti. Kdor bere "Narodni Vestnik" poleg drugih slovenskih listov, mora priznati, da pride, kar se tiče gospodarstva, poljedelstva itd., zanj v tem pogledu edino ta list v poštev. Ako nas pri tem svojem delu podpirate se s lastnimi doneski o zadobljenih uspehih in izkušnjah, moremo nuditi še več, in vsi imajo od tega korist. Prihodnjo spomlad bodemo zopet večkrat pridejali opisom tudi slike v boljše razumevanje in tolmačenje. Seveda to le takrat, ako bodo naši naročniki vršili svojo dolžnost, kajti nabava slik je v zvezi s precejšnjimi stroški. In neposredno, kakor že omenjeno, nam lahko naši slovenski gospodarji pri urejevanju gospodarskega dela veliko pomagajo s svojimi spisi.

Končno še nekaj. Decembra meseca praznujemo rojstvo Gospodovo, veliki praznik ljubezni. Praznovanje tega dne se je posebno med Slovenci tako ukoreninilo, da ga praznujemo tudi daleč proč od domovine. Posebno letos se bodemo na Božič spominjali ostalih v starem kraju, katere je poslala nam sovražna vlada v krvavo klanje. Ta vojna bode zasekala našemu že itak malemu narodu globoke rane, katerih ne bode mogoče tako kmalu zaceliti. Na tisoče slovenskih rodbinskih očetov je moralo v boj, na tisoče in tisoče vdov, otrok in sirot bode žalovalo za padlimi. Naša dolžnosst je, da jim po možnosti pomagamo. Prispeva naj vsak po možnosti k skladu, ki se nabira za bedne med bednimi v stari domovini. "Narodni Vestnik" je prepričan, da ta ponovni poziv ne bode ostal neuslišan. Sprejme se vsak, tudi najmanjši dar, ter se objavijo imena darovalcev in darovani zneski v listu. Darovi naj se pošiljajo upravi tega lista.

VREDNOST OVAC NA KMETIJI.

Vsak farmer v Ameriki bi moral imeti nekaj ovac, katere je mogoče prehraniti s krmo, katere drugje ni mogoče uporabiti, in s povsod rastočimi, farmi škodljivimi zelišči in pleveli. Brez pretiranja moremo imenovati ovce na farmi za snago skrbečo policijo, ki odstranjuje vse nepotrebno in škodljivo. In ne samo to, pri tem ovce tudi prav dobro uspevajo.

Obsežne preiskave so dokazale nepobitno, da požrejo ovce 75 do 90 odstotkov vsega na naših farmah se nahajajočega plevela, ki jim služi v tečno hrano. Naši farmerji bi si morali tedaj držati ovce, ne posameznik velikih čred, ampak povprečno vsakdo vsaj nekaj ovac. Ovčjereja v manjših množinah bode v bodoče postala na farmah v naši deželi važen pred met. Velikih čred, katere je bilo prej videti na prostornih pašnikih, sedaj ni več toliko opaziti, in polagoma bodo popolnoma izginile, ker se prostorna zemljišča vedno bolj uporabljajo v kultivacijske svrhe.

Ovčjereja na debelo se danes ne vodi več kot spekulacija, se je tudi ne more več smatrati za tako. Pač pa je držanje ovac v manjšem obsegu na vsaki povprečni farmi postalo podjetje ki se prav dobro izplača. Farmer z nekaj ovcami nima velikega dela in truda. Primerno je treba ravnati z njimi, in jim dati čez zimo dober hlev. Zimski hlev mora biti suh in miren, da ne vleče skozi. Ko si pripravite pripraven hlev, si lahko brez skrbi nabavite nekaj ovac. Kmalu se bodete mogli prepričati, da se izplača bolj, kakor bi si mislili.

Kdor se noče pečati z ovčjerejo v manjšem obsegu, si lahko na pravi nekaj dolarjev s tem, da proda redno nekaj ovac za meso. Tudi to je mogoče brez nevarnosti izgube na vsaki farmi, ker, kakor že rečeno, ovce ne potrebujejo veliko in dobijo vedno same hrano. Pri tem pa ima farmer še tak dobiček, da se iznebi na lahek način škodljivega plevela.

RAZPRODAJA.

Naznanja se slv. občinstvu na Ely in okolici, da sem namenjen razprodati svojo zalogo čevljev, popolnoma do zadnjega para. S tem vabim vse Slovence in Hrvate, da naj pridejo izbrat dobro obuvalo, katero bodo dobili po zelo nizki ceni.

Razprodaja se prične dne 14. dec., ter bode trajala samo 10 dni. Ne zamudite te prilike, ter pridite takoj prvi dan, predno ne bodejo prodane razne številke čevljev.

Za obilen obisk se priporoča
John Grahek, čevljar.
(Dec. 11, 14, 16,)

SPOMINJAJTE SE OB RAZNIH PRILIKAH SLOVENSKEGA ZAVETIŠČA V AMEMRIKI

MINER'S STATE BANK
CHISHOLM, - - MINN.
zopet pošilja denar v staro domovino po sledečih cenah:

50 kron	$ 10.30
100 kron	20.50
200 kron	41.00
500 kron	102.30

Vse pošiljatve jamčimo,

MINER'S STATE BANK
Chisholm, - - Minn.

Svoji k svojim!
Podpisani priporoča cenjenim rojakom in slovenskim gospodinjam iz mesta Biwabik in okolice svojo lepo urejeno in bogato založeno
grocerijsko trgovino.
V zalogi ima občeznano "Cremo" moko; dalje prodaje krmo za živino, kakor: oves, koruzo, mrvo in slamo
Cene zmerne, postrežba solidna. Naročila se dostavljajo tudi na dom. ROJAKI PODPIRAJTE ROJAKA!
Za mnogobrojen poset in naklonjenost se uljudno priporočat
MATH. VIDAS,
slovenska trgovina
BIWABIK, MINN. Telefon 63.

ROJAKI! ORGANIZIRAJTE SE NA POLITIČNEM, DELAVSKEM IN GOSPODARSKEM POLJU. V ORGANIZACIJI JE MOČ IN NAPREDEK VSEH SLOJEV!

PRIPOROČAM
rojakom novo urejeno GOSTILNO, kjer imam fine sobe za PRENOČEVANJE s HRANO in brez HRANE. — Postrežba točna. Točim vedno svež PAPST PIVO, prodajam fine UNIJSKE SMOTKE, kakor tudi dobro znano HORVATOVO ŽGANJE. Za obilen poset se najuljudneje priporoča
Valentin Maci
417 VIRGINIA ST. in FIRST AVE., MILWAUKEE, WIS.

Nova "ILIRIJA"
Slovenska naselbina pri Merril, Wisconsin.
Vsem onim ki se zanimajo za farme; in, ki so nam že pisali, naznanjamo da smo odtvorili novo poslopje s pisarno na postaji v Merrill, kjer se lahko vsak ki si ogleduje zemljo v teh krajih. Kupujte zemljo samo pri večjih industrijskih mestih; tam je bodočnost. Nova naselbina "New Ilirija" leži do pet milj od mesta Merrill, z blizu 15000 prebivalci, veliko cvetočo industrijo, ki se po celej dolini navadno hitro razvija. Glavna reka države, "Wisconsin river", teče mimo naselbine skoz naselbino. Gradite se dve novi železniški progi in več cest v tem času. Do miljo od naselbine so dve leto stari naseljenci, ki so letos zgradili novo žitnico. Svet je najrodovitnejši v državi; nič peska nič kamenja; zemlja valovita brez cega močvirja, s dobrim trdim lesom, ki se lahko proda. Cena samo še za nekaj juni $16. Plačilni pogoji lahki, in po dogovoru. Kedor ne najde vse natanko kar je opisano se mu povrne vožnja. Nobenih knjig in podob. Ne hodite daleč od Industrijskih mest v gozde, glejte da bo Vaša zemlja hitro rasla v ceni, kar je mogoče pri velikih industrijnieh mestih s veliko bodočnostjo. Pišite po pojasnila
ILIRIA COLONIZATION CO., SHEBOYGAN, WIS.

Ker so se poslednji čas poštne razmere izboljšale pošiljam zopet redno
denarje v staro domovino.
Pošiljatve ne pridejo v sedanjem času tako brzo naslovniku v roke, pač pa v teku 20 do 24 dni.
100 K je sedaj $20 s poštnino vred.
Brzojaviti nemorete sedaj ne v Avstrijo, niti na Nemško, najmanje pa denarje poslati potom brzojava.
Frank Sakser
82 Cortlandt Street, New York, N. Y.
6104 St. Clair Ave., Cleveland, O.

SLOVENSKO KATOLIŠKO

PODP. DRUŠTVO SVETE BARBARE

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 31. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 547, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 299 N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. Tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN J. IVEC, 900 North Chicago Street, Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVASNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORNIČ, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Avenue, Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBERŽAN, Box 72, East Mineral, Kansas.
I. porotnik: MARTIN STEFANČIČ, R. R. No. 2, Pittsburgh, Kansas.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 528 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D., No. 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopisi naj se pošiljajo I. tajniku: **IVAN TELBAN, P. O. Box 707, Forest City, Penna.**

Društveno glasilo: "NARODNI VESTNIK".

Iz stare domovine.

KRANJSKO.

Umrl je za ranami, dobljenimi na severnem bojišču, jurist in izprašani učitelj stenografije Ivan Pelan, rezervni kadet 70. pešpolka.

Povišan za poročnika je bil te dni profesor Makso Sever, ki je še vsled revmatizma na nogah in disenterije dobil nadaljni štiritedenski dopust.

Padel je na južnem bojišču uradnik tvrdke Globotschnigg v Ljubljani, Maks Berdnik.

V srbskem vjetništvu. Trgovec in stari Sokol v Lokvi na Krasu Slavoljub Praprotnik se je udeležil vojne proti Srbiji in je bil z drugimi vojaki vred vjet. Sedaj je pisal iz Valjeva z dne 29. okt. datirano pismo, v katerem naznanja, da je zdrav in da se mu v vjetništvu še dosti dobro godi. Iz Valjeva je bil prepeljan v Niš.

32 dijakov obtoženih radi velesrbske propagande in radi prepovedanih zvez. Pred ljubljanskim deželnim sodiščem se bode vršila te dni obravnava proti 32 dijakom, ki so obtoženi deloma radi velesrbske propagande, deloma radi prepovedanih zvez.

Mehikanski veteran. Zglasil se je v uredništvu "Slov. Naroda" edini, še živi Ljubljančan, ki je služil v Mehiki pod cesarjem Maksimilijanom. Je to bivši korporal Martin Perko. Služil je tudi pod Radeckyjem 4 leta in je bil leta 1859 v bitki pri Kustoci.

Padel je na južnem bojišču paznik deželne prisilne delavnice v Ljubljani, četovodja Fran Tanko. Umrl je v bolnišnici v Zavidoviču.

Kvarantenska postaja. V vevški papirnici so uredili kvarantensko postajo s 350 posteljami. Tja bodo v bodoče oddajali v Ljubljano prihajajoče ranjence in bolne vojake k petdnevnemu opazovanju. Vlaki z ranjenci bodo zavozili iz Zaloga po industrijskem tiru naravnost v Vevče. Od tam jih bo prepeljevalo ljubljansko gasilno in reševalno društvo v ljubljanske bolnišnice. Velika rezervna bolnišnica v škofovih zavodih v Št. Vidu ima 100 postelj. Ranjenci se dosedaj tam še ne nahajajo.

Na severnem bojišču so padli: Kadet Ružička, sin inspektorja Ružičke v Ljubljani, in enoletna prostovoljca dr. Sajovic in Opanar; 28. oktobra je padel stotnik domobranskega polka št. 27, Ferdinand Gobanc iz Ljubljane.

V ruskem ujetništvu. O nadporočniku Ivanu Bedenku, pešpolka št. 97. se je razglasilo, da je mrtev. Zdaj se je pa oglasil nadporočnik iz Moskve. Pisal je svojemu očetu Bedenku, trgovcu in posestniku v Kranju, pismo, v katerem mu sporoča, da je bil ranjen in da je ležal v avstrijski bolnišnici, ko so Rusi zasedli mesto. Rusi so ga prepeljali v Moskvo, kjer leži zdaj v vojaški bolnišnici. Rana se mu dobro celi.

Pogreša se od 23. avgusta rezervist Janez Žefran, nosač ranjencev pri 6. kompaniji 27. domobranskega pešpolka. Verjetno je, da je bil 27. avgusta pri Przemyslanih ujet. Po njem poizveduje njegova žena Frančiška Žefran v Gotni vasi pri Kandiji.

Radeckyjev veteran. Dne 15. novembra je umrl Ivan Podkrajšek rojen leta 1828. v Ljubljani, po kratki bolezni. Služil je pri c. kr. lovskem bataljonu št. 9 kot podčastnik in se je boril pod poveljništvom slavnega maršala Radeckyja v letih 1848—49. Bil je težko ranjen v bitki pri Novari v Italiji leta 1849 Pokojnik je bil ves čas življenja zvest patriot in državljan. Prav rad je pripovedoval o vojnih dogodkih svojega časa. Podkrajšek je baje eden zadnjih veteranov grofa Radeckyja na Kranjskem.

Ranjen je bil na severnem bojišču enoletni prostovoljec Rohrman, sin trgovca Rohrmanna v Ljubljani; ranjenec leži v bolnišnici v Košicah na Ogrskem.

Umrl je v Tržiču Ferdinand Toporiš, c. kr. pismonoša.

Umrli so v Ljubljani: Marija Erjavec, bolniška sestra, 34 l. — Janez Kovač, pešec kr. ogrskega domobranskega pešpolka štev. 19 (črnovojnik). — Ivana Lipoglavšek, žena tovarniškega delavca, 28 let. — Marija Tehovnik, služkinja, 17 let.

Umrl je v deželni bolnišnici v Ljubljani poljski begunec Peter Wawta, star 66 let, doma iz okolice Przemysla.

Dež in sneg. Iz Ljubljane poročajo: Vremenske preroke je letos celo prehitelo. Ne tri dni po sv. Martinu, ampak prvi dan smo dobili dež in sneg. Vlaki so prihajali 12. nov. z Gorenjskega in Dolenjskega z belimi strehami in tudi po Ljubljanski okolici je beli mož precej strašil. Tukaj sneg ni obstal, ker je padel na mokra tla, pač pa po bližnjih hribih. 13. nov. zjutraj je stala po mestu in okolici zelo gosta megla in tudi temperatura je močno padla.

Vremenski preroki se niso zmotili glede kočevskih hribov; 13. nov. je sneg pobelil kočevske hribe 20 cm visoko.

Cena za petrolej. C. kr. deželna vlada v Ljubljani je določila dne 8. nov. ceno za petrolej na drobno v Ljubljani na 50 vin. za liter, v vseh ostalih krajih na Kranjskem pa na 52 vin. za liter.

Hudomušna krava. Ko je 13. nov. zjutraj neki mož gnal Pred škofijo v Lujbljani kravo, je ta zdivjala in hipoma je imela svojega gospodarja med rogovoma. Krava je dirjala in nesla moža na rogeh ter toliko časa otepavala z glavo, da se je neprostovoljni jezdec rešil z rog hudomušnica pa je potem še bolj bežala dalje. Na trgu bi se bila ozlovoljenka zakadila kmalu v neko branjevko.

Se je naglo skesal. 12 nov. je prišel na ljubljansko magistratno stražnico prisiljenec August Oliva, ki je v prisilni delavnici v hišni bolnici za strežaja, ter začel pripovedovati, da je bil kot vojak že štiri leta zaprt, v civilnem življenju pa devet let, pred dvema urama pa da je pobegnil iz prisilne delavnice, ker je ravnateljevo uslužbenko Pavlino Kozinovo z nožem sunil v hrbet. Govoril je in se obnašal, kakor bi se mu bledlo, slednjič pa se je prijel za glavo in vzdihnil: "Sedaj je pa tudi moje življenje končano!" O tem obveščeni policijski stražnik je Olivo, ki je bil strežniški obleki in nočnih čevljih, odvedel zopet v zavod nazaj.

ŠTAJERSKO.

Prvi sneg je padel v noči od 7. na 8. nov. Ker ga je bilo malo, je kmalu izginil.

V Galiciji si vojaki grejejo večerjo pri sveči. Domobranec 26. domobranskega pešpolka A. Slogovič, doma iz Sv. Jurja ob Ščavnici, piše med drugim: Hrane imamo zadosti in si jo segrejemo na goreči sveči, ker jo v noči mrzlo prinesejo. Pričakujemo odločitve, pa ne vemo, kedaj bo.

Smrtna kosa. V Šmartinu v Rožni dolini je 3. nov. umrla nadučiteljeva soproga in poštarica Marija Kvac stara 40 let.

Padel je na gališkem bojišču Ivan Oest, posestniški sin iz Hruševca pri Št. Jurju ob j. žel. Pokojnik je bil marljiv član načelstva Kmečke hranilnicce in posojilnice; poleg tega je deloval v vseh šentjurskih narodnih društvih in je bil povsod zaradi svoje delavnosti in vnetosti priljubljen in spoštovan. Doma je preuredil kmetijo v daleč okoli znano vzorno gospodarstvo.

Radeckyjev veteran umrl. V Babincih pri Ljutomeru je umrl M. Mežnarič, star blizu 90 let, vojak iz časov Radeckyjevih, oče dne 21. junija 1906 umrlega duhovnika in brat bivšega župana pri Sv. Kunigundi nad Pesnico.

Ruski topovi v Mariboru. Dne 1. nov. so pripeljali po železnici preko Budimpešte in Pragerskega večje število ruskih topov, ki so jih Avstrij odvzeli Rusom v Galiciji. 2. nov. ponoči so topove odpeljali dalje proti Gradcu.

PRIMORSKO.

Pismo z bojnega polja. Neki goriški slovenski vojak je poslal to originelno dopisnico z belgijskega bojišča: "Po dolgem času sem se tudi na tebe zmislil in upam, da ti gre bolje, gotovo pa bolje kot meni. Sedaj sem postal hišni posestnik. Sezidal sem si namreč krasno vilo, ki ima pa to napako, da je pod zemljo. V vili ni ravno preprijetno, zato pa ima vila to prednost, da ne plačujem nobenih pristojbin in nobenih davkov. Pozdravi vse!"

Pogreša se od začetka oktobra Matija Lokar iz Pulja, ki je služil pri 1. stotniji 17. pešpolka. Ponjem poizveduje njegov brat Josip Lokar, ognjar v Pulju.

KOROŠKO.

Kolera v Celovcu so za kolero obolele 4 osebe, v Kapfenbergu 1, v Wolfsbergu 1.

Nema junaka. Celovški listi poročajo: Med ranjenci, ki so se vrnili v Celovec, sta tudi dva artilerijska nadporočnika, katerih izredna usoda vzbuja splošno sočutje. Enega so v bojnem metežu pomandrala konjska kopita. Navidezno mrtev, zlomljenih mu je bilo tudi več reber, je obležal na bojišču, okolu njega je pa divjal najhujši boj in so gromeli topovi. Ko so ga pozneje našli, ni mogel govoriti in tudi ničesar slišal ni. Ko je zopet nekoliko okreval, je pričel delati v neki celovški vojaški pisarni. — Nekemu drugemu topničarskemu podčastniku je kos granate prebil lice in mu je odtrgal konec jezika. Upajo, da toliko okreva, da bo mogel govoriti, da ga bo mogoče umevati.

HOMESTEAD-ZEMLJIŠČA.

Kdor rojakov želi iti na farmo, naj si ogleda preje zemljišča, katera imam jaz na razpolago po zelo nizki ceni. Zemlja je najboljše vrste. Kdor pozna lego in zemljo v gorenjem delu Minnesote, da se bode tudi čudil nizki ceni. — Pišite ali se zglasite osebno pri **Pat J. Greaney, Greaney,** Minn.

Dopisi.

Chisholm, Minn.

Cenjeni urednik:— Tukajšnje delavske razmere so slabe, in ne svetujem nikomur, da bi hodil sem dela iskat, ker je že itak dosti brezposelnih. Tukajšnji slovenski pečljarski kljub dobro napreduje, samo nam nagaja huda zima, ki je zdaj naenkrat hudo pritisnila. Sapa je pa taka, da človek komaj diha zunaj, in naša hiša, ki se nahaja visoki gori na hribu, je v vedni nevarnosti, da je nazadnje ne odnese. Od vojske imamo tudi veliko govoriti, in eni držijo s to, drugi z drugo stranko. Jaz pa pravim, da vojne ni čisto nič treba, in bi bilo veliko boljše, če bi se ljudje držali nauka, da se moramo ljubiti med seboj, ne pa ubijati.

Vsem rojakom in rojakinjam širom Amerike želim vesele božične praznike ter srečno Novo leto, Tebi Narodni Vestnik pa želim veliko naročnikov in predplačnikov.

Frank Selisnek.

Eveleth, Minn.

Cenjeni urednik:— Nisem vas še dražil z nobenim dopisom, ker se pa tako redkokdaj kdo oglasi iz naše naselbine, sem se končno namenil napisati par vrstic.

Z delom gre prav slabo. Rudniki obratujejo le z eno parno lopato. Brezposelnih je veliko število, in med temi sem seveda tudi jaz. Kamor se človek obrne, vidi le "staparja". Brezposelni bi radi delali, če bi delo samo mogli dobiti. Hodijo od jutra do večera od rudnika do rudnika, da bi zaslužili vsaj za življenje, pa povsod zaman potrkajo. Zato ne svetujem rojakom sem hoditi za delom, ker se ga ta čas sploh ne more dobiti. Ako se delavske razmere obrnejo na boljše, bodem naznanil v tem listu.

Koncem dopisa pozdravljam vse čitatelje in čitateljice Narodnega Vestnika, ter jim želim vesel Božič in srečno Novo leto.

Gašpar Hartman.

Forest City, Pa. 6. dec. 1914.

PROTEST.

Na seji dne 6. dec. l. 1914 postaje štev. 1 Forest City, Pa združenih društev sv. Barbare se je sklenilo sledeče:

1. Protestiramo proti vsaki združitvi ali priklopitvi h kaki drugi organizaciji in zoper vsako glasovanje v ta namen, ker postaja štev 1 je uže združena s podrejenimi društvi pod okriljem sv. Barbare.

2. Najostreje protestiramo zoper vsake morebitne stroške, kateri bi morebiti nastali, ker blagajna j v podporo bolnim članom oziroma v pomoč vdovam in sirotam umrlih članov društev sv. Barbare, ne pa za stvari, katere niso v nikako korist članstva ali dobrobit organizacije.

3. Postaja štev. 1. je in bo vedno stala za splošno korist in na strani vsake dobre ideje podrejenih društev sv. Barbare, oziroma njenih članov. In dalje želi postaja štev. 1. da bi sobratje stali še vedno na strani in v pomoč svojim članom, kakor tudi sami sebi in se ne prepirali ter po časopisih pisali o stvareh, katere samo razburjajo živce ter škodujejo napredku cele organizacije.

(Pečat.)

And. Oražem, predsednik.
Ino. Al. Dežman, tajnik.
Jožef Bučnel, blagajnik.

NAZNANILO.

Naznanja se vsem članom dr. sv. Jožefa štev. 112 KSKJ., v Ely, Minn., da se vrši prihodnja seja dne 20. dec. 1914 dopoldan. Na seji se bode volil novi odbor za leto 1915.

Proti nenavzočim članom se bode postopalo po pravilih.

Predsednik.

PRIPOROČAM

Slovencem in Hrvatom svojo grocerijo in mesnico.

V zalogi imam vedno sveže blago po nizkih cenah.

Anton Smolich,
Aurora, Minn.

NEBO CORK TIP CIGARETTES

Rabite dober tobak

Najboljši pridelek v Ameriki

Cash kuponi v vsakem zavoju

Kupone se lahko izmenja za gotovino ali vrednostne predmete

Vsakdo jih pozna
Vsakdo jih kadi
Vsakdo jih hvali

Vsaki trgovec jih prodaja.

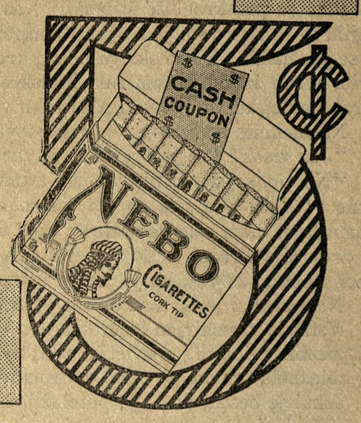

P. LORILLARD COMPANY
NEW YORK CITY.

Posebna ponudba zastonj!

Samokres, britev in iermen za britev.

Največja dosedaj nudena prilika.

Mi moramo prodati našo zalogo pravih amerikanskih ur. Za dobo 30 dni dajemo popolnoma **ZASTONJ** z vsako uro 1 priročen, fino poniklјen samokres na sedem strelov, vreden $5.00, fino britev starega kova v vrednosti $2.00 (garantirana), ter najboljše vrste jermen za britev, vreden $1.00. Vse te predmete, vredne $8.00, dobite popolnoma **zastonj** z nakupom naamerikanske ure, ki je garantirana 20 let, in krasno gravirana. Vredna je $15.00, mi jo damo za samo $5.95. Blago razpošiljamo po povzetju, z dovoljenjem, da je prej pregledate. Ako niste s pošiljatvijo zadovoljni, jo vrnite, in mi plačamo vse stroške. Mi prevzamemo ves riziko. Ne pošiljajte denarja. Samo naročite, da pregledate, in ako ste zadovoljni, plačajte ekspresni družbi $5.95 za vrednost $23.30. Naznanite nam, ako hočete moško ali žensko uro. Napišite natančno Vaš naslov v angleškem jeziku.

CARROLL-CUTLER & CO.,
Dept. 21. CHICAGO, ILL.

American Exchange Bank
VIRGINIA — MINN.

Najbolj pripravna banka za Slovence in Hrvate v mestu.

Pošiljamo denar na vse strani sveta in prodajamo vožne liste.

3% obresti od vlog.

VIRGINIA BREWING COMPANY

Varitelji fine pive.

Virginia -:- Minn.

ČE SI ŽALOSTEN ALI OTOŽEN

poseti naš

Ely Opera House

kjer bodeš videl krasne, najnovejše premikajoče slike, obsegajoče črtice iz celega sveta. Slike so jako poučljive in tudi zabavne. — Menjavamo jih vsak dan. — Za obilen poset se priporoča

VODSTVO.

Za oglase tujih in nepoznanih tvrd ne prevzame ne uredništvo ne upravništvo nobene odgovornosti. Nekatere stvari so dobre, vendar je boljši: drži nego lovi.

First National Bank,
EVELETH, MINN.

Najstarejša narodna banka na Mesaba Range.

KAPITAL IN PREOSTANEK
$122.000.00

Pošiljamo denar v Avstrijo po najnižjih cenah.

Parobrodni listi za vse črte.

Placamo obresti po 3 od sto.

BERITE IN RAZŠIRJAJTE "NARODNI VESTNIK".

KADAR GRESTE V STARI KRAJ NAZAJ V STARI ZAHTEVAJTE "TICKET" ZA

Baltimore and Ohio železnico

CHICAGO do NEW YORKA

PIŠITE: R. C. HAASE.
Northwestern Passenger Agent ST. PAUL, MINN.

po parobrodno knjižico, ki kaže vdobnosti te žeelznice do parnika.

FIRST NATIONAL BANKA
DULUTH - MINN.

Glavnica - - - - - $500.000.
Preostanek in nerazdeljen dobiček - - - - $1,550.000.

V to banko vlaga država svoje vrednosti.

Obresti hranilnih vlog se plačujejo od dneva vloge.

30 DNI NA POSKUŠNJO

Podpišite na spodnpji kupon Vaše ime in priimek in ga pošljite nam, nakar Vam bomo poslali

VICTOR GOVOREČI STROJ
ali
"COLUMBIA" FONOGRAF

ter 12 plošč s slov. pesmami PROSTO

Popreteku 30 dni, če Vam ugaja, ga lahko obdržite in plačujte nanj po

$2.00 NA MESEC

S strojem vred pošljemo tudi pisano garancijo za 15 let.

Ta kupon je dober za vse kraje Združenih držav in Kanade. Izrežite ga takoj in pošljite na naslov:

SAUL BIRNS, 117 Second Av., Dept. 47. New York.

Victor .....Columbia.....
Ime .....
Naslov .....

POT ZA RAZPOTJEM.

Roman. — Spisal Dr. Ivo Šorli.

(Dalje.)

"Zakaj?" je skomizgnil malomarno. "Prijelo me je tako, pa sem se premislil."

"Ah, pojdite no! Kaj se res ne spominjate več, kako je bilo? Moj mož vam je preskrbel že štipendij, vas priporočil na vseh koncih in krajih, in še sam vam je obljubil podporo — kar pride ono pismo, da ste se premislili. Tu se skriva nekaj drugega! Toda ne mislite, da govorim resno in da hočem biti indiskretna; samo podražiti sem vas morala malo, ker ste postali zdaj tako visoki."

Nasmehnila se je zopet in mu zopet požugala.

"Jaz visok?" se je branil in se zardel. "Jaz..."

"No, no, saj zopet nisem mislila tako hudo," je vzkliknila dobrohotno. "Vaša teta sem pač in vas smem zato malo pokarati. Ali se spominjate, kako sem vas takrat, med sedmo in osmo šolo menda, ko sta prevrnila z rajno Lado vse cvetice s terase? Ali veste še, kako je prosila potem za vas, ko je revica komaj jecala od joka?"

Naenkrat si je skrila z obema rokama obraz in bridko zaihtela.

Vstal je vznemirjen in presenečen ter stopil k njej. To je bil skoraj pozabil v dolgih petih letih; zdaj se je spomnil zopet, kako je skoraj zblaznela takrat po otrokovi smrti.

Iskal je besed, da bi jo potolažil, a ves trud je bil zaman. Samo gledal jo je in stal nemo poleg nje.

Naenkrat se je sama zopet zravnala in si obrisala oči.

"Človek se ne sme zmisliti na to," je vzdihnila. "A ko sem vas zagledala po tolikih letih, sem se spomnila vsega zopet tako živo, kakor da je bilo včeraj. In vi ste imeli otroka tako radi. Že zato sem želela, da postanemo zopet prijatelji. In zdaj pridete večkrat dol k nam, kaj ne?"

"Da, teta, kadar bom le mogel prihitim malo v vas. In upam, da postaneva tudi s stricem zopet dobra prijatelja, čeprav sem duhovnik,', je pristavil počasi in se nasmehnil.

"O, zato se ni šlo. On ne bi branil nikomur," je vzkliknila živahno.

"No, zakaj se je pa tako jezil takrat?"

"Samo zato, ker je bil že vse pripravil in ker je rekel, da vas pozna in da ste storili ta korak le v kaki jezici ali trmici."

Postalo mu je mučno, ker se mu je zdelo, kakor da morda celo slutijo nekaj; zato se je oddahnil, ko je zaslišal stričev glas v prednji sobi.

Sodnik je vstopil in se glasno zasmejal, ko je zagledal nečaka pred seboj.

"To so torej napravili iz tebe? Sicer pa se ti podaja res izborno. Zdaj se vidi šele prav od blizu, da si rojen za ta stan," se je šalil in ga ogledoval od vseh strani.

"Pojdi, greva na vrt, da te pokažem fantoma. To bosta gledala, če se te še spominjata!"

Prijel ga je podpazduho in ga odpeljal na vrt, kjer sta jima pritekla dva zdrava, krepka dečka z veselim vriščem naproti.

Pri večerji pa je postal sodnik naenkrat precej kratkobeseden, ko je omenil Ribnik, da je bil pri dekanu, in kmalu potem se je dvignil in povabil nečaka na čašo piva v gostilno. "Ne morem zaspati, ako ne grem prej še malo iz hiše," je rekel. "A nocoj sem truden in bi šel rad kmalu."

V gostilni sta sedla k mizi, in dolgo časa je gledal sodnik molče predse ter počasi pušil svojo smodko.

"Ti fant", je rekel slednjič. "Zaželel sem si, da bi bila nekaj časa sama med seboj, in sicer že nocoj, ker se mi zdi najbolje, ako prideva čim prej na čisto drug z drugim."

Umolknil je zopet, in Ribnik ga je gledal, pričakovaje, kaj bo.

"Želim, da sva nocoj še samo stric in nečak... Ali me umeješ?... pravim, da sva si nocoj še samo sorodnika, oziroma pred vsem ti meni mlajši brat", je nadaljeval zopet po kratkem odmoru. "Nečem biti sentimetalen, a pravim ti, da sem te imel vedno rad, kakor mlajšega brata rad, zakaj za pravega strica sem morda še premalo star. Nasmehnil se je in si pogladil lepo, polno rjavo brado. "Zato si me raz žalil takrat tudi res hudo, ko si me imel za norca..."

"Toda, stric! Imel sem gotovo svoje vzroke..."

"To je že mogoče. A potem bi bil moral pokazati več zaupanja do mene. Če si prišel stokrat prej k meni, bi bil prišel lahko tudi takrat in se razgovoril z menoj, nikakor pa, da si mi pisal polo praznih, neiskrenih fraz. Ali misliš, da nisem čutil, kako si skoval tisto — izjavo?"

"Bilo je tako, da nisem mogel povedati popolne resnice", je odgovoril Ribnik počasi.

"Pisati nisi mogel resnice, to umejem, a povedal bi jo bil lahko. Toda pustiva to! Morda je bolje tako; to že veš ti. In če si zadovoljen ti, je celo bolje tako."

"Hm, zadovoljen sem že — —", je rekel oni in pogledal vstran.

"Tedaj ponavljam: blagor ti. Zato pa bi želel tem bolj, da ostaneš srečen tudi odslej. Toda bojim se zate, ko vem, kaj nameravajo s teboj..."

Ribnik je privzdignil glavo in se ozrl presenečeno, skoraj plašno vanj.

"Čakaj!... Povem ti vse... Pred vsem kar se tiče moje osebe. Morda ti bodo pravili drugače, a izjavljam ti, da nisem politik, ker nisem za ta posel. Ne domišljujem si pa tudi prav ničesar na to in priznavam tem več to kot odločno negativo svojih zmožnosti. In zato resnično cenim politično delo pri drugih, samo da izvira iz poštenega, četudi omejenega srca. Toda poštenosti je treba, pravim, in izključujem pred vsem zavedno zlobno voljo. Drugače pa dajem vsakemu pravico, da se brani in da tudi napada, ko je bil napaden. V toliko stojim torej med strankami; da so pa moje simpatije tam, kjer se brani obenem moja prostost v mišljenju, delu in nedelu je pač le naravno. Toliko se mi je zdelo potrebno omeniti o sebi, da ne boš mislil, kakor da me vodijo stranski nameni, ako te bom vprašal sedaj nekaj, kar diši nekoliko po politiki. Ti si poslan sem, ali pravzaprav na Poljane proti svojemu župniku. Ali veš to?"

Oni se je zganil. "Kako veste to?" je vzkliknil.

"Sklepam. Nedavno sem se razgovarjal in debatiral s tukajšnjim kaplanom Pasarjem. In pri tem sem izrazil svoje globoko spoštovanje do župnika Orla. In tedaj je mož vzkipel: "Zakaj ga spoštujete vi, si lahko mislim. Toda mi bomo skrbeli za to, da tudi ta gospod malo oživi." Mesec dni pozneje sem zvedel, da prideš ti na Poljane. Drugo pa sem si lahko mislil, posebno ko vem, kakšno moč ima ta mladi človek in kako trepeta pred njim vse, z dekanom na čelu. Ne vem pa, kako da so izbrali baš tebe za ta posel. Ato bi rad vedel!" je pristavil s povzdignjenim glasom. "Ne bi se vtikal v tvoje stvari, toda preden vzdigneš roko proti takemu možu, kakršen je Orel, bi te hotel vendar opozoriti na to, kdo je on, da veš, kam si udaril, in da sem gotov tudi jaz, da se zavedaš, kajdelaš. In zdaj, dečko, bodi odkrit. Kar se bo zdaj govorilo, ostane med nama in pokopano za ves ostali svet brez izjeme, razven zame in zate. Predvsem torej: Ali veš, zakaj so te poslali na Poljane?"

Ribnik je pogledal predse na mizo in molčal. Čutil je, da mora odgovoriti takoj, a tega ni vedel, ali bi se izognil temu vprašanju in hlinil nevednost, ali pa bi odprl stricu na stežaj svoje srce in dobil v njem modrega in izkušenega svetovalca v teh težkih dneh, ki pridejo sedaj. Zakaj to je občutil jasno, da pridejo sedaj ure viharjev in bojev zanj in da se odloči morda v pol letu vsa njegova bodočnost.

Iz življenja detektiva.

Charles Berthon, vodja kriminalnega oddelka, je z napeto pozornostjo opazoval sliko, ki je bila prilepljena v album zločincev. Potem je prebral podatke, ki so bili napisani poleg slike in naznanjali velikost telesa, širino prsi, dolžino rok in glave individua, naslikanega na fotografiji. Nato je pozvonil in ukazal vstopivšemu sodnemu slugi, naj pokliče detektiva Wilsona.

"Wilson," je pričel Berthon, ko je došel imenovani, še mlad, krepak mož v civilni obleki, "imam nekaj prijetnega za vas, — vi morate danes obiskati veliko redouto v Apolovi palači, seveda maskiran kot domino. To je zadnja letošnja predpustna veselicca, nekak zaostali ptič. S tem bodo končane predpustne novosti, obenem pa tudi lopovščine preklicanega Rieckhofa, — kajti zanesljivo računam na to, da se vam bo posrečilo, prijeti ga na veselici."

"Da, gospod kriminalni komisar."

To je zvenelo nekoliko prenagljeno in detektivova desnica je gladila nekoliko hitro plavo brado.

"Ta Riekhof" je nadaljeval vodja, "si je izbral zlasti maške rade za svoje zločine ter se zna celo umetno preobleči, vsled česar so se ponesrečili vsi poizkusi, prijeti ga. Oglejte si njegovo fotografijo, Wilson, in podatke — detektiva Hinriksen, in Kruse in Schilling pričakujejo vašega poveljja."

Kriminalni komisar se je dvignil in pourkal Wilsona dorbohotno na ramena. "Napravite si načrt, gospod detektiv, — vi ste mož za to, da izsledite take lopove."

Wilson je ostal zamišljen v sobi, si notiral potrebne podatke in strmel v sliko Riekhofa, ki je spadal med takozvane "elegantne lopove", ki izgledajo tako fino in so tako olikanega obnašanja, da ni mogoče opaziti, s čim se pečaje. Z veliko zvijačnostjo je doslej razumel Riekhof, izbrisati vsako sled za seboj. Govorilo se je, da opravlja svoje "delo" z rokavicami na rokah, da bi ga ne izdali odtiski prstov. Posebno rad je posečal maskeradne plese, na katerih je igral kot elegantna maska vlogo bogataša ter ropal onim, ki jih je odlikoval s svojo prijaznostjo, navadno damam, dragocenosti.

"Nenavaden slučaj," je mrmral detektiv. "Mogoče bom zadel pri tem z enim udarcem dve muhi. "Vzdihljaj, ki se je malo strinjal z izgovorjenimi besedami, se je izvil iz njegovih prsi.

Tudi detektiv ima srce in ta košček mišic je dajal tudi Wilsonu zadnje čase precej opravka. Bil je mlad in že tri mesece zaročen z Lucy Valentin. Ta je bila uslužbena v nekem fotografskem ateljeju in njen lepi potret v izložbah je bil najboljša reklama za njenega šefa. Žalibog, da je bila Lucy precej "lahke krvi."

Da si jo je kljub temu kot resen in pošten mož izbral za družico v življenju, je bil vzrok ta, ker se ni mogel otresti vpliva, ki ga je imela nanj. Vendar ga je njena lahkomišljenost bolela in pričel je že dvomiti nad upanjem, da bi postala Lucy ob njegovi strani solidna žena, ko je zvedel, da mu njegova nevesta ni zvesta. Videli so jo njegovi znanci na maškeradnih plesih in redoutih. Wilson, ki ga je mučila ljubosumnost in jeza, je vprašal Lucy, kaj je resnice na govoricah. Ona je odločno oporekala vsem očitanjem, a Wilson ji ni verjel. To nezaupanje v svojo nevesto je delalo detektiva zelo nesrečnega ter razdvojnega in sklenil je, da se prepriča o njeni nezvestobi oziroma zvestobi na redouti v Apolovi dvorani. Ta redouta je tvorila vsako leto konec karnevala in posečali so jo ljudje iz vseh slojev prebivalstva.

* * *

Skozi široke, krasno dekorirane dvorane so se zibale maske v bujni mešanici. S heroldi na čelu in med trobentanjem je prijezdil princ Karneval na belem konju v dvorano, sledil pa mu je dolg sprevod zvestih vazalov. Glasovi godbe so zadoneli skozi sijajno raz svetljene prostore in pari so se pričeli zibaje vrteti po parketu.

Kake ljubke žive slike v pisani mešanici! Tamkaj drzna zrakoplovka z modelom Zeppelina en miniature na glavi, tu zopet Falstaf ob strani mladega dekleta. Groteskno vpliva tudi dimnikar s svojo metlo ob strani srednjeveške plemenitaške dame v dolgi vlečki. Tamkaj zopet sloni mefisto, ki se šali z mimoidočimi — — —

In glasovi godbe vabijo, jokajo in vriskajo! K vsemu temu se druži mehki topli zrak! šampanjec se peni in zapeljivi pogledi švigajo izpod krink semtertja. Restavracijsko sobo je ločilo od plesnih prostorov več širokih vrat, skozi katera je bilo mogoče opazovati celo vrvenje na plesišču. Bufet so oblegale čete razgretih gospodov. Nedaleč od bufeta so sedeli pri mali mizici trije gospodje v smokingu, s plesnimi sporedi v gumbnicah. S tega prostora pri mizici je bil krasen razgled v dvorane, kar so omenjeni trije gospodje pridno izkoriščali.

Med kostumiranimi maskami so bili zastopani tudi številni domini. Med temi je izbujal trem gospodom pri mizici posebno pozornost moški domino v rdeči barvi; temu so vedno vztrajno sledili z očmi, ne da bi vzbujali s tem pozornost drugih.

Najstarejši izmed njih je potegnil iz žepa uro. "Ura je že dve, pa še vedno ni nič," je izpregovoril tiho. "Bojim se, da nam bo ušel tudi topot. Wilson ima preklicano težko nalogo."

"Priznam. Samo zdi se mi, da obrača Wilson preveč pozornosti ženskim maskam?"

"Zaradi česa?" je odgovoril drug gospod nekoliko nestrpno.

"Ne vznemirjajte se zaradi tega!" je izpregovoril tretji ."Wilson gotovo s tem ne zanemarja službe. Ako je Wilson vzel ženske maske na piko, ima gotovo vzrok za to, ker je bržkone mnenja, da tiči skrit za njimi lopov."

'Misel ni tako napačna," je odgovoril prvi. "Saj tudi mi nismo ničesar slutili za moškimi maskami in kar šest oči ni odkrilo, pač tudi Wilson ne bo zasledil. Vendar," je izpregovoril hitro svoje govorjenje, "kaj je to?"

Bliskoma so se obrnili trije pari oči proti mestu, kjer je ravnokar rdeči domino nagovoril dve ženski maski. Ena izmed obeh je bila oblečena v zelenkasto svileno, srebrno svetlikajočo obleko, okrašeno s številnimi fotografijami. Tudi okras na glavi je bil narejen iz zelene svile z dolgim belim pajčolanom, pretkanim s srebrnimi nitkami. Bujni lasje in sveže kretnje nenavadne maske so izdajali mlado krasotico.

Veliko večja in v resnici junaških oblik je pa bila njena spremljevalka, ki je nosila kostum Marije Stuart. Pod njenim ovratnikom bi mogel natančen opazovalec zaslediti precej debel vrat. Ta Marija Stuart je bila očitno videti zelo ljubeznjiva. Nežno je držala roko okoli tilnika dame s fotografijami.

Potrpežljivost pri špijoniranju je detektivu ravno tako potrebna, kakor hitro delo v pripravnem trenotku. To je vedel tudi Wilson, a take trde izkušnje potrpežljivosti kakor ta večer Wilson v svojem poklicu še ni doživel.

Njegova strokovna sposobnost in njegov prirojeni talent sta bila znana in kljub tisočim maskam, ki so se tu vrtele, bi bila njegova umetnost odkrila iskani osebi. Toda danes ju ni bilo tukaj, ne lopova, ne Wilsonove neveste Lucy Valentin. Njene telesne kretnje zlatoplavi bujni lasje in njen lahek korak bi mu jo bili izdali. Ne Lucy ni bila tukaj — do pred par minut ne. Tu sta vstopili še dve maski — dama s fotografijami in Marija Stuart. Pozna gosta sta vzbudila splošno zanimanje, zlasti pa pozornost rdečega domine.

Tudi njena spremljevalka je vzbudila v njem zanimanje. Ko jo je zagledal, so se mišice detektiva napele. Vsi živci so strepetali, obenem pa je začutil v prsih nekako tesnobo in hude dušna bol se je izražala na njegovem obrazu. Toda tudi sedaj je zmagala njegova trda volja.

"Ti prideš pozno lepa maska, in kolikor vem, brez dovoljenja svojega zaročenca!" S temi besedami, ki jih je govoril z izpremenjenim glasom, je stopil k dami s fotografijami.

Očividno presenečena se je obrnila nagovorjena dama proč in se nagnila k spremljevalki. "Kaj vse veš, domino!" je odvrnila napol jezno. "Idi, mi ne rabimo tvojega spremstva!"

"Oho, jaz mislim, da si prišla semkaj zaradi zabave; — jaz te hočem zabavati!" se je glasil odgovor.

Hitro mu je odvrnila dama s fotografijami: "Hvala lepa za tvojo zabavo, domino! In da veš: Moja prijateljica Marija Stuart mi je ljubše spremstvo!"

"Glej, glej, ti si pa bolj krepostna kot sem mislil lepa maska! No tega bo gotovo vesel tvoj ženin! Mogoče pa je tvoja prijateljica bolj pristopna. Dovoli kraljica Škotov, da te spremljam!"

V tem je stopil domino bliskoma k Mariji Stuart in jo istotako bliskoma potegnil k sebi.

To je bilo ono, kar so opazili oni trije gospodje v restavracijski sobi.

Junaška postava maske se je zvijala v rokah, ki so jo držale kot železne klešče.

"Nesramnež!" je vzkliknila in tudi njen glas je zvenel izpremenjeno.

Toda roke, ki so jo oklepale, je niso izpustile.

Bliskoma, kakor se je odigral cel dogodek, je pritisnil domino ustnice na ramena Marije Stuart. ki se je močno branila. V trenutku pa je izbruhnil iz ust domina nenavaden žvižg in pri tem glasu se je pričela maska kakor besna zvijati v njegovih rokah. Toda bilo je že prepozno. Klic: V imenu zakona ste aretirani!" je zadonel na ušesa maske in v trenutku je bila Marija Stuart obkoljena in zvezana od detektivov.

V dvorani je nastala panika; bolj boječi so pričeli bežati. Drugi so se zopet gnetli v bližino. Klic "Riekhof je! Razupiti Riekhof je aretiran!" se je širil bliskoma iz dvorane v dvorano. Edina ura, v kateri je v Riekhofu zmagal ljubimec nad lopovom, ga je veljala prostost.

Detektiv Wilson je v resnici zadel dve muhi z enim udarcem. Kriminalna uprava ga je za slučaj Riekhof bogato nagradila. Nasprotno pa so pogrešali prijatelji, ko so mu častitali k uspehu — na njegovi roki — zaročnega prstana.

Dan po poroki je detektiv pretrgal zaroko z Lucy Valentin.

O BOŽIČU NE BODE "MIRU NA ZEMLJI"!

Pariz, Francija, 15. dec. — Seraj se je tudi Francija pridružila Turčiji in Rusiji ter izjavila, da se ne more ozirati na predlog papeža Benedikta, da bi se sklenilo za čez Božič premirje.

VELIK STRAH PRED ZEPPELINI V PARIZU.

Pariz, Francija, 15. dec. — Vse poulične svetilke v Parizu so bile o polnoči ugasnjene, ker je prišlo poročilo, da so ugledali pri Amiens dve Zeppelinovi zračni ladji pluti v smeri proti Parizu.

MIR S SRBIJO?

Dunaj, preko Londona, 15. dec. Oficijelno se naznanja, da so neresnične vesti, da hoče Avstrija s Srbijo skleniti mir.

KONFERENCA KRALJEV.

Kodanj, Dansko, preko Londona, 15. dec. — Na povabilo švedskega kralja Gustava prideta v petek ali soboto norvežki kralj Haakon ter danski kralj Friedrich s svojimi ministri za zunanje zadeve in tajniki v Malmoe na Švedskem. To konferenco se sme smatrati za zelo važno, ter za znamenje dobrih odnošajev med skandinavskimi deželami.

Tiskarna Narodni Vestnik

405 West Michigan Str., Duluth, Minn.

Izdelujmo vse v tiskarsko stroko spadajoče stvari lično, ceno in točno. Tiskovine za društva v eni ali več barvah naša posebnost. Pismeni papir in kuverte izdelujemo jako okusno. Poskusite naše delo. Mi jamčimo zadovoljnost. -:- -:- -:- -:-

Najmodernejša slovenska tiskarna v Ameriki

Unijska tiskarna.

ELCO THEATRE

AURORA, MINNESOTA.

Vam vedno nudi najboljše premikajoče slike, petje in dramatične predstave. — Naše predstave so dobro izbrane za mlade in stare. — Vstopnina vedno samo 5c in 10c. — Začetek vsak večer ob pol osmi uri. Za nedelje imamo posebne programe. NE ZAMUDITE JIH.

Mi imamo najboljše automobile za prevažanje po celem Range. Kadar se hočete peljati, vprašajte pri nas za cene, katere so najnižje. NAŠA POSEBNOST JE ZAPRTI AVTOMOBIL za poroke, krste in pogrebe. Odprto noč in dan.

TELEON 64.

SANDBERG (SMOLEY) BRATJE, lastniki.

STENSKI KOLEDAR.

Vsem v Ameriki bivajočim Slovencem naznanjam, da imam letos zopet na razpolago osem tisoč Stenskih Koledarjev, katere bom razdelil med odjemalce, kakor sem to storil dosedaj vsako leto. Lansko leto sem poslal v staro domovino nad en tisoč Koledarjev. Upam, da se bodo rojaki tudi letos pravočasno oglasili, posebno oni, kateri ga hočejo poslati znancem in prijateljem v stari domovini.

Pošljite nam natančni naslov. Še isti dan, ko dobimo naročilo, vam Koledar odpošljemo. S poštnino vred stane 14 centov. Najboljše je, če mi pošljete to svoto v znamkah.

Koledar je velik 19X25 inčev ter je okrašen z različnimi slikami, kakor kakor z različnimi slikami, kakor naprivenska šola sv. Vida" itd. Ob vsakem mer "Cleveland Public Square", "Slomesecu so različne slike, ki predstavljajo predmete, katere imamo v naši trgovini v zalogi. Že iz slik je razvidno kakšno je blago, katerega se lahko naroči.

Za prijaznost in naročila se najtopleje priporočam.

ANTON GRDINA,
trgovec in pogrebnik.
6127 St. Clair Ave., Cleveland. O.
9—30 z (Advr.)

Slovensko-Amerikanski KOLEDAR za leto 1915

izvanredno zanimljiv ter vsebuje med drugim številnim čtivom tudi znamenito razpravo načelnika tajne službe Združenih držav Williamama J. Flynna:

"Črna roka in nje delovanje"

Ker je vsled uvedbe paketne pošte poštnina za Koledar različna, veljajo za posamezne države sledeče cene:

Koledar stane 30 centov s poštnino vred za sledeče države:

Connecticut, Rhode Island, Delaware, District of Columbia, Maryland, Massachusetts, New Jersey, New York, New Hampshire, Ohio, Pennsylvania, Vermount.

Koledar stane 35 centov s poštnino vred za sledeče države:

Alabama, Maine, Florida, Georgia, Arkansas. Illinois, Indiana, Louisiana, Iowa, Oklahoma, Kentucky, Kansas, Michigan, Minnesota, Mississippi, Montana, North Dakota, South Dakota, North Carolina, South Carolina, Nebraska, Tennessee, Virginia, West Virginia, Wisconsin.

Za še bolj oddaljene države stane Koledar 40 centov s poštnino vred. — Te države so:

California, Washington, Oregon, Nevada, Arizona, Colorado, New Mexico, Wyoming, Utah in Idaho.

V naši podružnici Frank Sakser, 6104 St. Clair Ave., Cleveland, O., pri Balantu v Barbertonu, O., in pri Frank Lebenu v Forest City, Pa., se prodaja naš Koledar po 30 centov.

Kdor naroči Koledar, naj se ozira na te cene. — Naročite ga pri

SLOVENIC PUBL. CO.
82 Codtlandt St., New York, N. Y.

VARNOST!

Skrb, s katero se vodi **Bank of Sheboygan, jamči trdnost in moč** Koristi vlagateljev in varnost njih vlog je prva skrb naših ravnateljev in uradnikov.

Mi Vas vabimo, da zberete našo banko za Vaše vloge.

Premoženje 3,000,000

BANK of SHEBOYGAN
A ROLL OF HONOR BANK
3% INTEREST PAID ON SAVINGS 3%

ZNAK DOBRE OBLEKE

The Columbia Clothing Co

DVE VELIKI TRGOVINI
DULUTH SUPERIOR

Cena za vse enaka. — Obleka za možke in fante; najboljše blago po primernih in poštenih cenah.

Kupujte pri trgovcih, ki oglašujejo v našem listu.

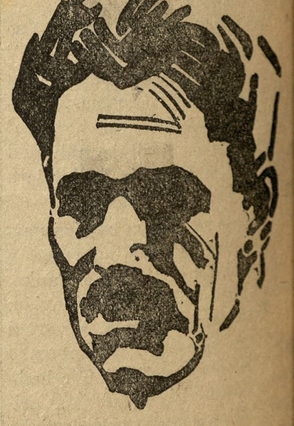

Tajnost!

Napenjajte sooje možgane — bodite logični — pomaga Vam najpresoja — mislite, ugibajte!

Toda če hočete odgrniti zastor tajnosti, oglejte si

The Trey O'Hearts

Najbolj imenitna in zanimia kinematografska predstaa sedanjega časa.

Stroški prve uprizoritve so znašali $200,000.

Resnični dramatični prizori od slike do slike.

Vsi se bodete zamislili v jedro igre. —

Prva uprizoritev te vrlo zanimive serije slik v

ELCO GLEDIŠČU V ČETRTEK, 17. DECEMBRA.